

Нусхаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 29 майи соли 2025, № 334 ба ивази нусхаи
қаблан ирсолшуда, фиристода мешавад.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҚАРОР

аз 29 майи соли 2025

№ 334

ш. Душанбе

Дар бораи Барномаи рақамикунонии соҳаи кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2025-2029

Мутобиқи моддаҳои 4 ва 12 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ»
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Барномаи рақамикунонии соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии
Тоҷикистон барои солҳои 2025-2029 ва Нақшаи чорабиниҳои
амалигардонии Барномаи рақамикунонии соҳаи кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2025-2029 тасдиқ карда шаванд
(замимаҳои 1 ва 2).

2. Вазорату идораҳои дахлдор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти
давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри
Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо ҷиҳати иҷрои Барномаи мазкур ва Нақшаи
чорабиниҳои амалигардонии он чораҳои амалӣ андешида, ҳамасола то
1 феврал ба Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот
пешниҳод намоянд.

3. Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба чараҳои
иҷрои Барномаи мазкур ва Нақшаи чорабиниҳои амалигардонии он
хар сол то 1 март тибқи тартиби муқарраргардида ба Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот пешниҳод намояд.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

Правительство Республики Таджикистан ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 29 мая 2025 года

№ 334

г. Душанбе

О Программе цифровизации сельского хозяйства
Республики Таджикистан на 2025-2029 годы

В соответствии со статьями 4 и 12 Закона Республики Таджикистан
«О стратегическом планировании и государственном
прогнозировании» Правительство Республики Таджикистан
п о с т а н о в л я е т:

1. Утвердить Программу цифровизации сельского хозяйства
Республики Таджикистан на 2025-2029 годы и План мероприятий по
реализации Программы цифровизации сельского хозяйства
Республики Таджикистан на 2025-2029 годы (приложения 1 и 2).

2. Соответствующим министерствам и ведомствам,
исполнительным органам государственной власти Горно-
Бадахшанской автономной области, областей, города Душанбе,
городов и районов принять практические меры по выполнению
настоящей Программы и Плана мероприятий по её реализации и
ежегодно до 1 февраля представлять информацию в Министерство
сельского хозяйства Республики Таджикистан.

3. Министерству сельского хозяйства Республики Таджикистан
ежегодно до 1 марта в установленном порядке предоставлять в
Правительство Республики Таджикистан информацию о ходе
выполнения настоящей Программы и Плана мероприятий по её
реализации.

Председатель
Правительства Республики
Таджикистан

Эмомали Раҳмон

Замима 1
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «29» майи соли 2025, №334

Барномаи рақамикунонии соҳаи кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2025-2029

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи рақамикунонии соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2025-2029 (минбаъд - Барномаи мазкур) бо мақсади амалигардонии Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Консепсияи сиёсати давлатии иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2008, №451 тасдиқ гардидааст, Консепсияи ташаққули ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2011, №643 тасдиқ гардидааст, Консепсияи пешрафти инноватсионии комплекси агросаноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, №144 тасдиқ гардидааст, Консепсияи иқтисоди рақамӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2019, №642 тасдиқ гардидааст, Барномаи рушди низоми агроозукаворӣ ва кишоварзии устувор барои давраи то соли 2030, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 марти соли 2023, №54 тасдиқ гардидааст, таҳия карда шудааст.

2. Барномаи мазкур бо мақсади идомаи минбаъдаи ислохоти аграрӣ, ташкили низоми ба тағйирёбии иқлим устувор, фароҳам овардани шароити мусоид барои пешбурди соҳаи кишоварзӣ, баланд бардоштани маҳсулноки, ташкили ҷойҳои кори нав, истифодаи самараноки обу замин, рушди устувор, баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии аҳоли ва таъмини амнияти озукаворӣ таҳия гардидааст.

3. Кишоварзии рақамӣ ин истифодаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ (минбаъд – ТИК) мебошад, ки ба баланд бардоштани ҳосилнокии кишоварзӣ, самаранокӣ, шаффофият ва рушди манотиқи деҳот, осон намудани дастрасӣ ба бозорҳо, дониш, имкониятҳои молиявӣ ва бехтар намудани занҷираи таҳвили маҳсулоти кишоварзӣ равона гардидааст. Дар ин замина ТИК ҳамчун истилоҳи умумии фарогирандаи тамоми технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, аз технологияҳои инноватсионии интернетӣ то воситаҳои дигари алоқаи қаблан мавҷудбуда, аз қабili компютер, телефонҳои статсионарӣ, телевизорҳо, радио, ҳавопаймоҳо, дронҳо ва моҳвораҳо истифода мешавад. Истифодаи ТИК метавонад соҳаи кишоварзиро дақиқтар, автоматикунонишуда ва аз ҷиҳати экологӣ устувор гардонад, ба деҳқонон имконият фароҳам оварад,

ки хавфҳоро арзёбӣ кунанд, стратегияҳои истехсолиро мутобиқ ва хоҷагиҳои худро самараноктар идора намоянд.

2. ҲАДАФ, АФЗАЛИЯТ ВА ВАЗИФАҲОИ БАРНОМАИ МАЗКУР

4. Ҳадафи Барномаи мазкур таҳияи маҷмуи тадбирҳо оид ба рақамикунонии соҳаи кишоварзии Тоҷикистон арзёбии вазъи кунунии кишоварзии рақамӣ дар кишвар, муайян кардани мушкилот ва имкониятҳои асоси суръат бахшидан ба татбиқи технологияҳои рақамӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва деҳот мебошад.

5. Соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозукавории ҷумҳурӣ имрӯз яке аз соҳаҳои асосии иқтисодиёти миллии мебошад, ки ба сатҳи истиқлоли озукаворӣ ва рушди иқтимоию иқтисодии кишвар таъсири бевосита мерасонанд.

6. Равандҳои асосии соҳаи истифодаи захираҳои табиӣ ва растанию чорво, аз ҷумла парвариши зироатҳои ғалладонагӣ, нигоҳдорӣ ва парвариши чорво ва истифодаи захираҳои моҳипарварӣ бо мақсади сайди моҳӣ мебошад.

7. Рақамикунонии соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозукавории ҷумҳурӣ имрӯз тамоми занҷираи арзиши мол, кор ва хизматрасониро фаро мегирад.

8. Дар асоси табдилдиҳии рақамӣ технологияҳои биниши мошинӣ, ашёи интернетӣ, таҳлили маълумоти бузургҳаҷм ва зехни сунъӣ, ҳисоббаробарии абрӣ, автоматӣ ва роботикунонӣ, назорати фосилавии замин қарор дорад, ки истифодаи онҳо имкон медиҳад, ки баланд бардоштани ҳосилнокии зироатҳои кишоварзӣ ва маҳсулнокунии меҳнат, инчунин мутобиқгардонии хароҷот, аз ҷумла ба туфайли бехтар намудани сифати пешгӯӣ, банақшагирӣ ва назорати равандҳои тиҷоратӣ таъмин карда шавад.

9. Миёни натиҷаҳои муҳимми ҷорӣ намудани технологияҳои рақамӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозукавории Ҷумҳурии Тоҷикистон афзоиши истехсоли маҳсулоти хушсифату беназир ва ташаққули роҳҳои самараноки фуруши он, аз ҷумла тавассути рушди электронӣ мебошад.

10. Ба раванди рақамикунонӣ арзиши баланди қарорҳо барои соҳибкории хурд, сатҳи пасти мутобиқшавии онҳо ба вазифаҳои мушаххас ва норасоии шадиди кадрҳои соҳибхотисоси дорони салоҳиятҳои дахлдор мушкилӣ эҷод менамояд. Ҳамин тариқ, дар солҳои наздик ҷорисозии фаълони технологияҳои бисёрсоҳавӣ ва қарорҳои идоракунӣ, аз ҷумла платформаҳои давлатӣ, тавсеаи салоҳиятҳои рақамӣ ва ҷорӣ намудани барномаҳои пешрафтаи таълимӣ дар самтҳои омода намудани мутахассисон дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ муҳим ҳоҳад буд.

11. Вазифаи Барномаи мазкур таъмини рушди дарозмуддат дар самти рақамикунонии соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозукавории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

12. Вазифаҳои асосии Барномаи мазкур аз инҳо иборат мебошанд:

- таъмини амнияти озукавории Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- баланд бардоштани самаранокии равандҳои истехсолӣ;

- баланд бардоштани дастрасии маҳсулоти соҳа аз ҳисоби истифодаи технологияҳои рақамӣ;
- омода намудани кадрҳои баландхатисоси дорони дониши хуб дар соҳаи рақамикунӣ;
- тақмил додани равандро таҳия ва истифодаи маҳсулоти рақамӣ;
- ташкил ва пешниҳоди хизматрасониҳои рақамӣ дар соҳаи кишоварзӣ;
- огоҳонидани кишоварзон аз ҳолати боду ҳаво, касалиҳо, ҳашароти зараррасон ва ҳушқолӣ;
- таъмини пураи дастрасии бозғамӣ ва сари вақт ба ҳисоботи маълумоти соҳавии Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- беҳтар намудани сифати раванди банақшагирии фаъолияти Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- шаффофият ва кам намудани гардиши ғайрирасмӣ маҳсулоти соҳа.

3. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪИ КУНУНИИ РАҚАМИКУНОНИИ СОҲАИ КИШОВАРЗӢ ВА НИЗОМИ АГРООЗУҚАВОРИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, МУШКИЛОТ ВА ТАҲДИДҲО

13. Кишоварзӣ яке аз соҳаҳои муҳими иқтисодии Тоҷикистон ба шумор рафта, тақрибан чоряки маҷмуи маҳсулоти дохилии кишварро ташкил медиҳад ва таъминкунандаи 60 дарсади нури қорӣ мебошад. Бо вуҷуди ин соҳа бо мушкилоти зиёд, аз қабилӣ маҳсулнокии пасти меҳнат, усулҳои кӯҳнашудаи пешбурди кишоварзӣ, дастрасии маҳдуд ба молия ва инфрасохтори рушднафтаи ру ба ру мегардад. Рақамикунӣ кишоварзӣ воситаи муҳимме мебошад, ки метавонад барои бартараф кардани ин мушкилиҳо ва ба яке аз соҳаҳои муосир, рақобатпазир ва устувор табдил додани соҳа мусоидат намояд.

14. Тоҷикистон дар истифодаи технологияҳои рақамӣ дар бахшҳои муҳталиф, аз ҷумла телекоммуникатсия, молия ва хизматрасониҳои давлатӣ ба пешравиҳо ноил гардидааст. Дар ин раванд, рақамикунӣ соҳаи кишоварзӣ дар Тоҷикистон ҳанӯз дар марҳилаи ибтидоӣ қарор дорад. Зарур аст, ки барои баланд бардоштани маҳсулноки, таъмини амнияти озуқаворӣ ва беҳтар кардани шароити зиндагии аҳолии деҳот қорӣ намудани технологияҳои рақамӣ дар соҳаи кишоварзӣ суръат бахшида шавад.

15. Қорӣ намудани технологияҳои рақамӣ дар тамоми бахшҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон рақамикуниро ҳамчун яке аз қувваҳои асосии пешбарандаи беҳбудӣ сифати зиндагӣ ва шароити тиҷорат муайян намудааст. Дар даҳсолаи оянда Тоҷикистон бояд рушди устуворро дар баробари қолишҳои сершумор ва ҷаҳони бисёрқутбӣ, ки маҳдудиятҳо ва имкониятҳои сифатан навро барои рушд фароҳам месозад, идома дода шавад.

16. Дар соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозуқаворӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон қорӣ намудани технологияҳои рақамӣ, бешубҳа, дастрасии истеҳсолкунандагонро ба иттилоот, захираҳо ва бозорҳо беҳтар менамояд,

ҳаҷми истеҳсолот ва маҳсулнокии меҳнатро афзоиш медиҳад, занҷираи таъминотро муътадил гардонида, хароҷотро коҳиш медиҳад.

17. Мушкилоти асосии қорӣ намудани технологияҳои рақамӣ барои қорхонаҳои соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозуқаворӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчун молиқони сармояи воқеӣ ва зехнӣ, инчунин шаҳрвандон ин «қорбаробарӣ рақамӣ» дар асоси фарқияти дастрасии агентҳои иқтисодӣ ба пешбурди технологияҳои рақамӣ мебошад.

18. Омодагии нокифояи мутахассисоне, ки ба воқеияти рақамӣ ҷавобгӯ мебошанд, аз муассисаҳои илмӣ ва таълимӣ татбиқи сиёсати дахлдорро талаб менамояд, ки ба таҳия ва қорӣ намудани барномаҳои нав ва бознигариҳои барномаҳои мавҷуда оид ба тайёр кардани кадрҳои илмӣ ва касбии дорони дониши хуби рақамӣ ниғаронида шудааст.

19. Рушди технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ фаъолияти кишоварзӣ ва низоми агроозуқаворӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба қулӣ тағйир дода, дар маҷмӯ тақмили назаррасии идоракунии давлатиро таъмин менамояд, ки ба ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то солҳои 2030, ки бо қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 декабри соли 2016, №636 тасдиқ гардидааст, мувофиқат намуда, дастрасии деҳқононро ба иттилоот, дониш, захираҳо ва бозорҳо тавсеа мебахшад.

20. Татбиқи муқаррароти Барномаи мазкур барои рушди устувори иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси истифодаи технологияҳои нав, аз ҷумла зехни сунӣ, маҳзани маълумоти барномавӣ, низоми зехнии идоракунии робототехника, низоми автоматикунӣ идорақунӣ, низоми идоракунии бесарнишин, бо дарназардошти таъмини амнияти иттилоотӣ, заминаи мусоид фароҳам меорад.

4. НИШОНДИҲАНДАҲО ВА САМТҲОИ АФЗАЛИЯТНОКИ БАРНОМАИ МАЗКУР

21. Нишондидандаҳо ва самтҳои афзалиятноки рақамикунӣ соҳаи кишоварзӣ:

- ҳиссаи соҳаи кишоварзӣ дар рақамҳо, дар маҷмӯ ва бо тақсими вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ;
- ҳиссаи хароҷоти Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои харид ва (ё) иҷораи маҳсулоти радиоэлектронӣ (аз ҷумла низоми нигоҳдори маълумот ва таҷҳизоти серверӣ, қойҳои қорӣ автоматикунӣ надишуда, маҷмааҳои барномавӣ дастгоҳӣ, таҷҳизоти алоқа ва низоми назорати видеоӣ);
- ҳиссаи хизматрасониҳои давлатии Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли электронӣ;
- мавҷуд будани маълумот дар шакли рақамӣ оид ба намуд ва ҳаҷми гирифтани қумаки давлатӣ;
- маълумот доир ба маҳалҳои аҳолинишини деҳот ва шумораи аҳолие, ки дар онҳо доимӣ иқомат доранд, дар шакли рақамӣ қой дода мешавад;
- таъмини солони тақмили ихтисоси қорандони қорхонаҳои комплекси агросаноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи барномаҳои

таълимӣ, аз ҷумла барномаҳои аз худ намудани салоҳиятҳои рақамӣ дар маҷмааҳои муайяншуда;

- ташаккули маҳзани маълумоти мутахассисони варзидаи соҳа, таҷрибаҳои бехтарини кишоварзӣ ва пешбурди онҳо;

- ҳиссаи субъектҳои хоҷагидорӣ соҳаи кишоварзӣ ва низомии кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дастгирии давлатӣ гирифтаанд ва ҷорӣ намудани (истифода)-и қарорҳо дар асоси технологияҳои зехни сунъӣ таъмин менамоянд;

- шумораи маҷмуи маълумоти дастрас барои ҳалли мушкилот бо истифодаи технологияҳои зехни сунъӣ;

- ҳиссаи хароҷот барои таҳия, татбиқ ва истифодаи қарорҳо дар асоси технологияҳои зехни сунъӣ;

- ҳиссаи роҳбарони хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ва субъектҳои хоҷагидорӣ низомии агросаноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо малакаҳои истифодаи технологияҳои зехни сунъӣ;

- ҳиссаи истеҳсолкунандагони маҳсулоти соҳаи кишоварзии дорони ихтисоси рақамии аз дастгирии давлатӣ бархӯрдоргардида;

- ҳиссаи ҷамъоварии маълумоти соҳа барои ҳалли мушкилот дар самти истифодаи замин ва кишт, таркиби ҳок, намнокии ҳок, муайянкунӣ ва банақшагирии истеҳсол, майдонҳои кишт ва ҷароғоҳо;

- ҳиссаи ҷорводорӣ, аз ҷумла ҷорҳои зотии соҳаи кишоварзии дорони маълумоти рақамӣ бо маълумот дар бораи иқтидори генетикӣ;

- ҳиссаи муомилоти бидуни коғаз, ки ба субсидияҳои истеҳсолкунандагони кишоварзӣ нигаронида шудааст;

- ҳиссаи истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзии дорони ҳисоботи молиявӣ иқтисодӣ дар қисмати субсидияҳо дар асоси маълумоти низомҳои автоматикунонидашудаи баҳисобгирии муҳосибӣ;

- ҳиссаи мошинҳои худгард ва ядақҳо дар соҳаи комплекси агросаноатии дорони шиносномаи электронӣ;

- ҳиссаи заминҳои қорами дорони маълумоти рақамӣ;

- ҳиссаи истеҳсолкунандагони кишоварзии дорони маълумоти рақамии тавсифкунандаи фаъолияти иқтисодии онҳо;

- таълики низомии устувор барои баланд бардоштани самаранокӣ, шаффофият, дастраси сари вақт ва гирифтани маълумот дар соҳаи кишоварзӣ;

- татбиқи технологияҳои рақамӣ дар соҳаи кишоварзӣ ҷиҳати баланд бардоштан ҳосилнокӣ, самаранокӣ истифода ва таъмини амнияти озукаворӣ.

5. ҶУЗЪҲОИ АСОСИИ БАРНОМАИ МАЗКУР

22. Ҷузъҳои асосии рақамикунони соҳаи кишоварзӣ ва низомии агроозукавории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси омилҳои зерини талабот ба технологияҳои рақамӣ ташаккул меёбанд:

- зарурати баланд бардоштани маҳсулнокии меҳнат, норасоии кадрҳои баландихтисос, паст будани самаранокӣ таҷҳизот ва воситаҳои

асосӣ, кам намудани хароҷоти қорхонаҳо, муҳимияти бехтар намудани сифати маҳсулот, таъсири ҳавфҳои агроиклимӣ ба ҳосилнокии меҳнат;

- таъсири усулҳои рақамӣ, технологияҳо, воситаҳои техникӣ, ки мониторинги киштзорҳо, ҷамъоварии маълумоти рақамӣ дар бораи растаниҳо, ҷорҳо ва микроорганизмҳои қиёданок, усулҳои рақамии тартиб додан ва омода қардани харитаҳои нави ҳок, усулҳои навсозӣ ва истифодаи маводди селекционерӣ ва генетикиро таъмин мекунанд;

- ҷорӣ намудани воситаҳои рақамии истифодаи захираҳои иттилоотӣ, платформаҳо ва технологияҳо дар иншооти кишоварзӣ, ки самаранокӣ истеҳсолоти кишоварзиро баланд мебардорад.

23. Ҷузъҳои асосии соҳавӣ таъмини амнияти озукавории кишвар, рушди соҳаи кишоварзӣ ва низомии агроозукавории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

24. Ҷузъи иловагии соҳавӣ баланд бардоштани маҳсулнокии меҳнати қорхонаҳои кишоварзӣ ва низомии агроозукавории ҷумҳурӣ мебошад.

25. Омилҳои болозикр, инчунин афзалиятҳои баҳрагирандагони татбиқи самти стратегӣ талаботро ба технологияҳои зехни сунъӣ ва технологияҳои нави истеҳсолӣ ташаккул дода, самтҳои зерини татбиқи онҳоро муайян менамоянд:

- тарҳсозии мавзъ ва релеф;
- кишти дақиқ;
- истифодаи низомҳои мониторинги ӯҳо ҳаво;
- рушди низомҳои автоматикунонишудаи обёрӣ ва обмонӣ;
- роботикунони парвариши зироатҳои кишоварзӣ;
- нуриҳои самарабахши дорони ҳосиятҳои муайян;
- пешгӯии ҳосилнокӣ;
- нақлиёти бесарнишин барои қорқарди майдонҳо;
- мониторинг ва назорати ҳаракати техникаи кишоварзӣ ва ҷорҳо;
- мониторинги фаъолияти воқеии моҳидорӣ;
- рушди қуруши молу маҳсулоти кишоварзӣ тавассути воситаҳои рақамӣ;

- таъмини соҳа бо қормандони соҳибихтисос ва қордони рақамӣ;
- рушди хизматрасониҳои онлайнӣ, дастрасии сари вақт ба нархи маҳсулоти кишоварзӣ дар бозор, захира, қорқард ва истифодаи нуриҳо;

- муайянсозӣ, мониторинг ва банақшагирии боғу тоқзорҳо, заминҳои наздиҳавлиғ ва хоҷагиҳои ёрирасон, анбору сардхонаҳои қорнавии муҳаққаз бо технологияҳои рақамӣ;

- истифодаи технологияҳои рақамӣ барои идорақунии равандҳо;
- таҳияи низомҳои таҳлили маълумот барои бехтар қардани сифати маҳсулот ва баланд бардоштани самаранокӣ истеҳсолот;

- истифодаи технологияҳои моҳворавӣ барои таҳлили ҳолати замин ва ҳок;

- рушди бозорҳои рақамии қуруши маҳсулот;
- ба шақли электронӣ табдил додани хизматрасониҳои давлатӣ дар соҳаи кишоварзӣ;

- бехтар намудани самаранокӣ, истифодаи замин, захираҳо, истифодаи нуриҳо ва афзоиши қаромадноқӣ;

- мутобиқгардонии фаъолияти назоратӣ.

6. МЕХАНИЗМҲОИ АМАЛИСОЗӢ, ХАВФҲО ВА НАТИҶАҲОИ ЧАШМДОШТИ БАРНОМАИ МАЗКУР

26. Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамохангсозии ҷараёни амалисозии Барномаи мазкурро амалӣ намуда, ҳамкории мутақобиларо бо вазорату идораҳо ва шарикони рушд, инчунин бахши хусусӣ оид ба тамоми масъалаҳои амалигардонии ҳадаф ва вазифаҳои дар он муқарраргардидаро таъмин менамояд. Шарикони рушд, доираҳои академӣ, намоёндагони бахши хусусӣ ва гурӯҳҳои кишоварзон ба категорияҳои ташкилотҳои дастгирикунанда дохил мешаванд.

27. Сатҳи нокифояи рушди инфрасохтори рақамӣ, набудани низоми ягонаи дастгирии қабули қарорҳо, ки бо маълумоти пурра, ягона ва санҷидашуда таъмин карда шудааст, набудани механизми мониторинги амнияти иттилоотӣ, норасоии мутахассисони ботаҷриба дар бозори меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ ва низоми агроозуқавории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва технологияҳои рақамӣ омилҳои мебошанд, ки метавонад ба амалишавии Барномаи хавфхоро эҷод намоянд.

28. Рушди ТИК фаъолияти кишоварзӣ ва низоми агроозуқавории Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба кулلى таъйир дода, дар маҷмуъ такмили назарраси идоракунии давлатиро таъмин менамояд, ки ба ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат намуда, дастрасиро ба иттилоот, дониш, захираҳо ва бозорҳо, ҳаҷми истеҳсол ва маҳсулнокиро афзоиш дода, занҷирҳои таъминотро мутобиқ мегардонад ва хароҷот кам мегардад.

7. МОНИТОРИНГ ВА АРЗӢБИИ АМАЛИСОЗИИ БАРНОМАИ МАЗКУР

29. Мониторинг ва арзёбии амалисозии Барномаи мазкур аз ҷониби Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

30. Мониторинг ва арзёбии амалисозии Барномаи мазкур дар асоси талаботи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри соли 2018, №615 «Дар бораи Қоидаҳои гузаронидани мониторинг ва арзёбии амалишавии ҳуҷҷатҳои стратегияи сатҳи миллий, барномаҳои соҳавӣ ва минтақавии рушд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» гузаронида мешавад.

8. МАНБАӢҲОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ БАРНОМАИ МАЗКУР

31. Ҳаҷми умумии маблағгузории Барномаи мазкур 120,6 млн сомонӣ, аз ҷумла аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ 0,660 млн сомонӣ, маблағҳои шарикони рушд 111,68 млн сомонӣ ва бахши хусусӣ 8,3 млн сомониеро ташкил медиҳад.

9. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

32. Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рафти амалисозии Барномаи мазкур ва Нақшаи ҷорабиниҳои амалигардонии он маълумот пешниҳод менамояд.

Нақшаи чорабиниҳои амалигардонии
Барномаи рақамикунунии соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон
барои солҳои 2025-2029

№ р/т	Ҳадаф, вазифа ва чорабиниҳо	Муҳлати иҷро	Натиҷаи ниҳон	Сармашмаҳои маблағгузорӣ														Маълумин	Шарикони рушд ва бахши хусусӣ	
				Тақсироти маблағҳо сол ба сол (млн сомонӣ)																
				буҷети давлатӣ					шарикони рушд					бахши хусусӣ						
				2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028			2029
1.	Таҳлил, таҳия ва ворид намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар самти рақамикунунии соҳаи кишоварзӣ бо мақсади мутобиқ намудани заминаи меъёрии ҳуқуқии соҳаи кишоварзӣ ба намундҳои нави муносибатҳо, ки фаъолияти объектҳо ва субъектҳои рақамикунунии соҳаи кишоварзиро тағйир мекунад, таъсири инфрасохтор, содартарони расмиеъ, ҷалби сармоя ва технологияҳои муосир, технология ва платформаҳо, ки қабул, нигоҳдорӣ, қоркарди маълумот ва хифри маълумотро таъмин мекунад, омода намудани кадрҳои соҳибхаттос, таъмини аминияти иттилоотӣ, рушди ҳалли барнома барои сифати нави истифодаи ТИҚ	2025-2029	Дар самти рақамикуну оғии соҳаи кишоварзӣ таҳлилҳо туларони-лашуда, ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии таҳлилор дахлор тағйиру иловаҳо ворид карда мешавад						0,52	0,405	0,405	0,405	0,405	0,021	0,021	0,021	0,021	0,021	В.Қ. ВА, ВРИС, ВМИ, ВСТН, КДСИД, КДИЗ, КРМ, АИМАРБ (USAID), АБЗО, СММ (FAO), ХА, АХФ, ТГ, БХ	Б.Қ, БОР, ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID), ЧДИММ «Мармар»
	Ҷуғрофидани арабии ҳамаҷониба доир ба талабот ва эҳтиётот дар соҳаи ТИҚ дар дастҳои марказии Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон	2026-2029	Талабот ва эҳтиётот дар соҳаи ТИҚ аз						0,35	0,19	0,19	0,19	0,19	0,5	0,3	0,2		В.Қ. ВА, ВРИС, АИТР, МИХДВШН, Б.Қ, БОР, СММ (FAO), ФБРК		

	Тоҷикистон ва ташкилотҳои зертҳои он		ҷониби дастҳои марказии Вазорати кишоварзӣ ва ташкилотҳои зертҳои он муайян карда мешавад																(IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID), ЧДИММ «Мармар»
3.	Ташкили платформаи ягонаи рақам барои соҳаи кишоварзӣ ва нисоси агроузаваории Ҷумҳурии Тоҷикистон	2026-2028	Платформаи ягонаи рақам таҳия ва ба истифода дола мешавад						0,25	0,91	0,05			0,011	0,011	0,011		В.Қ. ВА, ВРИС, АИТР	Б.Қ, БОР, ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID), СММ (FAO), Кооператив «Сароб»
4.	Таъсири порталӣ ягонаи дастрасии хизматрасонии раванан ягона барои деҳқонон ва ҷонибдор дигари манфатдор дар соҳаи кишоварзӣ (таҳсилгарони маводди истеҳсоли, тоҷирон, қоронаҳои қоркардикуанда, муассисҳои молиявӣ, минаравон ва дигар широкчиён) бо мақсади дастрасӣ ба хизматрасонҳои марбут ба кишоварзӣ (бақайдгирӣ ва идоракунии замин, субсидияҳо ва дастгирӣ молиявӣ, пардохтҳои онлайн ва хизматрасонҳои ағлор, сертификатсия, пешниҳоди ҳуҷҷатҳо ва ғайра) дар шақли рақамӣ. Пешниҳоди (API) барои таҳиягарони тарафи сслом. Таҳияи барномаҳои мобилӣ барои дастрасии осон ба портал аз дастгоҳҳои ғуноғун. Ҷорӣ намудани усулҳои пешрафтаи хифи маълумот, ба монанди аутентификатсияи ду омил.	2026-2028	Порталӣ ягонаи хизматрасонӣ, Интерфейси барномаи (API), барномаҳои мобилӣ барои дастрасии осон ба портал, усулҳои пешрафтаи хифи маълумот ташкил карда мешавад						3,3	1,825	1,825	1,825	1,825	0,11	0,11	0,11		В.Қ. ВА, ВРИС, АИТР, КДИЗ, БМТ, КА, АО, ТО, ЧИҚСТАН ДАРТ	Б.Қ, БОР, СММ (FAO), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID), Кооператив «Сароб»

[illegible]

кишоварзӣ; - қобилияти бо усули фосилавӣ муайян кардани истеҳсоли воқеии зироатҳои кишоварзӣ ва ағдбони тавомолҳои рушди онҳо; - пешниҳод намунаҳои доир ба дуриамон кишт, ҳаҷми истеҳсол ва имтидори имкониятҳои содироти маҳсулоти кишоварзӣ вобаста ба наъзо, ҳаҷи ва мавзеи ҷойгиршавӣ аз рӯйи минтақа; - ташкили маҳзани ослексияи тӯлмиқо барои кишт ва аз рӯйи минтақаҳо ҷудо намунаҳои дуриамон кишт ба наъзи маҳсулоти кишоварзӣ ба содирот интирониданида.	2025-2026	Замини мусонд барои рақамикун онин соҳаи кишоварзӣ ташкил дода мешавад. Замини молиқо техникаи мустақам гардида, инфрасоҳт ори шабакавин Вазорати кишоварзӣ Чумхурии Тоҷикистон. Тоҷикистон.	20,8	5,175	5,175	5,175	5,175	5,175	ВК, ВМ, АИТР, КВДИМРТИ КСК	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID)
Ташкил ва ҷорӣ намунаҳои фермерӣ тоҷикҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ҳамчун воситаи дастрас барои мониторинг, таҳия ва таъбири сисат барои Вазорати кишоварзӣ ва дигар идораҳо.	2025-2027	Маҳзани иттило-отни маълумоти омода гардида.		0,5	0,3	0,2			ВК, ВМ, ВРИС, АИТР, КДИЭТ КА, АО	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ЧПМ

[illegible]

13	дар сатҳон гуногун барои баланд бардоштани дониш, мадака ва қобилияти дор соҳаи кишоварзии рақамӣ, ташкили кафедраи рақамии ҳуногун дар назди КВД «Маркази рақамии инноватсия ва тақими китисоси кадрҳои соҳаи кишоварзӣ», ҳуҷаҷатсӯроӣ намулдани натиҷаҳо ва сипас васеъ кардани мӯҳис	2026-2028	Барномаи рушди инстидор дар зинаҳои гуногун беҳтар гардида, алоҳиди байни ҷлм ва истеҳсолот ба роҳ монда мешавад	1.0	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	ВРИС, ВМИ, АИД, КРМ, ДАТ, МИХДВШН АХФ, ТҒБХ	БОР, СОК СММ (ҒАО), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID)
14	Кормари ва дар нисоми тақсилоти ояй ва миснаи касбӣ чоря намулдани барномаҳои нави таълиий ва стандартҳои онд ба тақсилоти инноватсионии кишоварзии рақамӣ (аз ҷумла истифодаи кишти мустақим, тақсилоти кишти дақиқ, биотехнология ва тағйра), аз ҷумла курсҳои тақими итисоси кадрҳои комплекси агроисноват, ки маҷуи тағбирҳо онд ба итискоии дониш ва паҳн намулдани тақсилоти кишоварзии сарфаҷуна ва биотехнологияи истеҳсолоти кишоварзии мебошад	2025-2029	Барномаи маҳдон нави таълиий ва стандартҳои таълиий рақамӣ ба тақсилоти инноватсионии кишоварзии рақамӣ (аз ҷумла истифодаи кишти мустақим, тақсилоти кишти дақиқ, биотехнология ва тағйра), аз ҷумла курсҳои тақими итисоси кадрҳои комплекси агроисноват, ки маҷуи тағбирҳо онд ба итискоии дониш ва паҳн намулдани тақсилоти кишоварзии сарфаҷуна ва биотехнологияи истеҳсолоти кишоварзии мебошад	1.95	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	ВКВМ, ВМИ, АИТР, АИКТ, ДАТ, КВДМРТИ КСК	БҶ, БОР, СОК СММ (ҒАО), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ (USAID)

15	Омӯриши таҷрибаи пешакам ва омода намунаи кадрҳои бахалкиноси дорон дониши хуби рақамӣ	2025-2029	карда мешавад																	ВК,ВМ, ВМИ, АИТР, АО, АИКТ, ДАТ, КВДМРТИ КСК	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ИБТСО (IFPRI), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ
16	Таъминии дастрасии васои интернет ба тамоми хоҷагариҳо ва корхонаҳои соҳа, бо истифода аз таҷрибаи бештари чакони рақамикунони комплекси агросаноатӣ ва чори намунаи низоми ва автоматикунандашуда ва технологияҳои навтарин дар хоҷагариҳо ва корхонаҳои соҳа	2026-2029	0.22	0.22	0.22															ХА, ВК, АИТР, МИХДВШН	
17	Таъминии дастрасӣ барои ҳама хоҷагариҳои ба китобхонаи электронии кишоварзӣ «Klibo E-Library», ки дастрасиро ба беш аз 600 марод дар боран кишоварзӣ, рушди соҳаи кишоварзӣ ва иқтисодиёти Осиёи Марказӣ, ки Тоҷикистон, Қирғизистон, Ўзбекистон, Қазоқистон ва Федератсияи Россияро дар бар мегирад	2026-2029				0.05														ВК, АИТР, АИКТ, ДАТ	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO)
8	Чоря намунаи веб-платформаҳои иттилоотӣ ва савло, ки дар боран нахли, меваҳо сабавот дар	2026-2028					0.15													ВК, АИТР, КВДМРТИ	БҶ, БОР, СОК

	Тоҷикистон ва давлатҳои дигари Осиёи Марказӣ маълумот медиҳанд		ва таҷрибати чоря карда шуда, ба таъри васъи истифода мешаванд																	КСК, БХ	СММ (FAO), ТҶ, Несалон, Кооперативн «Сароб»
19	Ба таърир васъи чоря намунаи хизматрасонҳои молнавии рақамӣ дар деҳоти дурдаст. Таъминии омӯзишҳо ба муҳосибони соҳаи кишоварзӣ дар самти ҳуҷҷатгузориҳои муҳосибӣ, таъхия ва пешнаҳои ҷисботҳо ба таърир рақамӣ ба мақомоти дастдор (андоз, омор ва нафақа)	2026-2029																		АИТР, АО, ВК,ВМ, ВРИС, АИКТ, БМТ, КРМ, МИХДВШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO)
20	Омӯришидан ва баланд бардоштани савияи дониш ва малакаи кадрҳои соҳа аз ҷумла кишоварзироқу деҳқонон дар самти истифодаи технологияҳои рақамӣ. Пешниҳоди машваратҳои иқтисодӣ, молнавӣ ва ҳуқуқӣ, таъхияи баргузирини чорабиниҳо, семинаро, омӯзиши таҷриба, курсҳои бозомӯзӣ, таърир намунаи барномаҳои омӯзишӣ, роҳнамо ва дастурнамаларҳои таълимӣ	2025-2028				1.0	1.0	0.15	0.11	0.06	0.213	0.213	0.213	0.213						ВК,ВМ,А ИТР, АО, АИКТ, АИД, ДАТ, КВДМРТИ КСК, МИХДВШН АХФ, ТТ,БХ	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ФБРК (IFAD), НСОХБ (GIZ), ИА, АИМАРБ, Кооперативн «Сароб»
21	Муайянкуни ва мониторинги абори сархонаҳои замонавии муҳаххаз бо технологияҳои рақамӣ дар ҷумҳури ва дар алоҳидагӣ дар шаҳру ноҳия ва вилоятҳо	2026-2029																		ВК, АИТР, АС, МИХДВШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO),
22	Чанговарии маълумоти соҳа барои ҳалли мушкилот дар самти истифодаи замин ва кишт, таркиби хок, муайян, мониторинг ва банақшагирии истеҳсоли зироатҳои кишоварзӣ дар деҳам вақти воқеӣ, толати налунамон зироатҳо, омонатни пеш аз маъмин то дараа, шурӯшавию таназзул	2026-2029					0.15													ВК, ҚДИЗГ, АБЗО, АИКТ, МИХДВШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO),

23	Нишон додани соҳаи кишоварӣ дар раёмаҳо дар умум ва бо тақсими тоҷикон алоҳидак шахру номҳои чумкур, пайваст, мубоила, дар ҷараён будан ва муштари гирифтаки маълумоти ҳисоботон сола аз шахру номиҳо	2025-2027	Маълумоти соҳаи кишоварӣ сари закт дастрас карда мешавад							1,00	0,58	0,58	0,58	0,58	0,17	0,17	БҶ, БОР, ФБРК (ИФАД), НСОХБ (GIZ), ИА, АЙМАР, СОК СММ (FAO)	ВК, АИТР, АО, МИХДШН	БҶ, БОР, ФБРК (ИФАД), НСОХБ (GIZ), ИА, АЙМАР, СОК СММ (FAO)
24	Ташкил ва ба роҳ мондани ҳисабтрасониҳои аввалини рақамӣ дар сола, фуруш ва дастрасии моли ҳисабтрасониҳо (ҳисабтрасониҳои онлай) онд ба дастрасии маълумоти кишоварӣ, тухмиҳо, нуристон минералӣ, техникаю технологияҳои инноватсионӣ, долани маслиҳат, таъмин, ташқиқ машғулиятон амалӣ ва чабн муттаасоси зарфила). Омола ва пади намулдани видеореалиҳои табиигитову омузиши онд ба пешниҳод намулдани ҳисоботон тавасути рақамӣ ба макомоти дилдор	2025-2029	Тавасути рақамикуноний ҳисабтра-сонихон онлайни ба роҳ монда шула, корхон тарғиботи ташвиқоти гуларо-нида мешавад							1,0	1,0	0,5	0,5	0,17	0,17	0,17	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), Коопе-ратив «Сароб»	ВК, АИТР, АО, АКТИ, КВДМТИ КСК, МИХДШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), Коопе-ратив «Сароб»
25	Дастрасии сари закт ба нархи маълумоти кишоварӣ тавасути барнома (онлайн платформа) дар бозор, захира, қоркард ва истифодаи нуриҳо	2026-2028	Тарқиқ барнома онлайни платформ нарии маълумоти кишоварӣ назорат карда мешавад											0,3	0,2		БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ТҶ Нексигол, ТҶ «МИТМ»	ВК,АО, АС, ХЗНХТ, МИХДШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO), ТҶ Нексигол, ТҶ «МИТМ»
26	Муайян, мониторинг ва банаҷагарини богу тоқорхо, заминсон наздикчилиги ва хоҷагон ёрирасон, дастрасии низоки иттилоотни чуғрофия (ГИС-стансияҳо) ва чабн муттаасосони вариди барон қоркарди маълумоте, ки тавасути дроико дастрас карда мешаванд	2025-2028	Дар натқиқи мониторинг ва банаҷа-грии богу тоқорхо, заминсон наздикчилиги ва хоҷагон ёрирасон муайян мешаванд							0,11	0,11	0,2					БҶ, БОР, СОК СММ (FAO)	ВК, ВМ, ВРИС, КДИЗ, ҚДАМ, АКТИ, МИХДШН	БҶ, БОР, СОК СММ (FAO)
7	Ташкили худдонк технологити	2027-	Бо											0,32	0,32	0,32	БҶ БОР,	ВК, ВМ.	БҶ БОР,

[illegible]

Q. Went for
76-05-005
26.5.15
26.5.15

Приложение 1
к постановлению Правительства
Республики Таджикистан
от «29» мая 2025 года, №334

Программа цифровизации сельского хозяйства
Республики Таджикистан на 2025-2029 годы

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Программа цифровизации сельского хозяйства Республики Таджикистан на 2025-2029 годы (далее - настоящая Программа) разработана с целью реализации Национальной стратегии развития Республики Таджикистан на период до 2030 года, Концепции государственной информационной политики Республики Таджикистан, утвержденной указом Президента Республики Таджикистан от 30 апреля 2008 года, №451, Концепции формирования электронного правительства в Республике Таджикистан, утвержденной постановлением Правительства Республики Таджикистан от 30 декабря 2011 года, №643, Концепции инновационного развития агропромышленного комплекса Республики Таджикистан, утвержденной постановлением Правительства Республики Таджикистан от 3 марта 2014 года, №144, Концепции цифровой экономики в Республике Таджикистан, утвержденной постановлением Правительства Республики Таджикистан от 30 декабря 2019 года, №642, Программы развития агропродовольственной системы и устойчивого сельского хозяйства на период до 2030 года, утвержденной постановлением Правительства Республики Таджикистан от 1 марта 2023 года, №54.

2. Настоящая Программа разработана в целях дальнейшего продолжения аграрных реформ, создания системы, устойчивой к изменениям климата, создания благоприятных условий для продвижения сельского хозяйства, повышения производительности, создания новых рабочих мест, эффективного использования воды и земли, устойчивого развития, повышения уровня благосостояния населения и обеспечения продовольственной безопасности.

3. Цифровое сельское хозяйство это применение информационно-коммуникационных технологий (далее - ИКТ), направленных на повышение производительности сельского хозяйства, эффективности, прозрачности и развития сельских районов, облегчение доступа к рынкам, знаниям и финансовым возможностям и улучшение цепочки поставок сельскохозяйственной продукции. В данном контексте ИКТ используются как обобщающий термин, охватывающий все информационные и коммуникационные технологии, от инновационных интернет-технологий до других ранее существовавших средств связи, таких как компьютеры, стационарные телефоны, телевизоры, радиоприемники, самолеты, дроны и спутники. Применение ИКТ может сделать сельское хозяйство более

точным, автоматизированным и экологически устойчивым, предоставить фермерам возможность оценить риски, адаптировать производственные стратегии и более эффективно управлять своими хозяйствами.

2. ЦЕЛЬ, ПРИОРИТЕТЫ И ЗАДАЧИ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

4. Целью настоящей Программы является разработка комплекса мер по цифровизации сельского хозяйства в Таджикистане, оценка текущего состояния цифрового сельского хозяйства в стране, определение основных проблем и возможностей, ускорение внедрения цифровых технологий в сельском хозяйстве и на селе.

5. Сельское хозяйство и агропродовольственная система республики сегодня являются одной из ключевых отраслей отечественной экономики, оказывающих непосредственное влияние на уровень продовольственной независимости и социально-экономического развития страны.

6. Основными процессами отрасли являются использование растительных и животных природных ресурсов, включая выращивание зерновых культур, содержание и разведение животных и использование ресурсов рыболовства с целью ловли рыбы.

7. Цифровизация сельского хозяйства и агропродовольственной системы республики сегодня охватывает всю цепочку создания стоимости товаров, работ и услуг.

8. В основе цифровой трансформации лежат технологии машинного зрения, интернета вещей, анализа больших данных и искусственного интеллекта, облачные вычисления, автоматизация и роботизация, дистанционное зондирование земли, применение которых позволяет обеспечить повышение урожайности сельскохозяйственных культур и производительности труда, а также оптимизацию затрат, в том числе благодаря повышению качества прогнозирования, планирования и контроля бизнес-процессов.

9. Среди важных результатов внедрения цифровых технологий в сельском хозяйстве и агропродовольственной системе Республики Таджикистан отмечаются увеличение производства высококачественной и уникальной продукции и формирование эффективных каналов ее сбыта, в том числе посредством развития онлайн-торговли.

10. Процесс цифровизации усложняется высокой стоимостью решений для малого бизнеса, низким уровнем их адаптации под конкретные задачи и критической нехваткой квалифицированных кадров с соответствующими компетенциями. Таким образом, в ближайшие годы важным становится активное внедрение сквозных технологий и управленческих решений, в том числе государственных платформ, расширение цифровых компетенций и внедрение прорывных образовательных программ по направлениям подготовки в области информационных технологий.

11. Задачей настоящей Программы является обеспечение долгосрочного развития в области цифровой трансформации сельского хозяйства и агропродовольственной системы Республики Таджикистан.

12. Основными задачами настоящей Программы являются:

- обеспечение продовольственной безопасности Республики Таджикистан;
- повышение эффективности производственных процессов;
- повышение доступности продукции отрасли за счет использования цифровых технологий;
- подготовка высококвалифицированных кадров с хорошими знаниями в области цифровизации;
- совершенствование процессов разработки и использования цифровых продуктов;
- организация и предоставление услуг в области сельского хозяйства;
- оповещение фермеров о погоде, болезнях, вредителях и засухе;
- полное обеспечение, надежный и своевременный доступ к отраслевым отчетам и информации Министерства сельского хозяйства Республики Таджикистан;
- улучшение качества процесса планирования деятельности Министерства сельского хозяйства Республики Таджикистан;
- прозрачность и уменьшение теневого оборота продукции отрасли.

3. АНАЛИЗ ТЕКУЩЕЙ СИТУАЦИИ ЦИФРОВИЗАЦИИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО СЕКТОРА И АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН, ПРОБЛЕМЫ И УГРОЗЫ

13. Сельское хозяйство является одним из важных отраслей экономики Таджикистана и составляет около четверти валового внутреннего продукта страны, обеспечивая 60 процентов рабочей силы. Тем не менее, отрасль сталкивается с многочисленными проблемами, такими как низкая производительность труда, устаревшие методы ведения сельского хозяйства, ограниченный доступ к финансированию и неразвитая инфраструктура. Цифровизация сельского хозяйства - важный инструмент, который может способствовать преодолению этих проблем и превращению отрасли в одну из самых современных, конкурентоспособных и устойчивых отраслей.

14. Таджикистан добился прогресса в применении цифровых технологий в различных секторах, включая телекоммуникации, финансы и государственные услуги. В этом процессе, цифровизация сельского хозяйства в Таджикистане все еще находится на начальной стадии. Необходимо ускорить внедрение цифровых технологий в сельском хозяйстве для повышения производительности, продовольственной безопасности и улучшения условий жизни сельского населения.

15. Внедрение цифровых технологий во всех секторах экономики Республики Таджикистан определило цифровизацию как одну из движущих сил улучшения качества жизни и условий коммерции. В следующем десятилетии Таджикистан должен продолжать устойчивое развитие перед лицом многочисленных вызовов и многополярного мира, формирующих качественно новые ограничения и возможности для развития.

16. В сельском хозяйстве и агропродовольственной системе Республики Таджикистан внедрение цифровых технологий безусловно улучшает доступ товаропроизводителей к сведениям, ресурсам и рынкам, увеличивая объемы производства и производительность труда, оптимизируя цепочки поставок и снижая расходы.

17. Основной проблемой внедрения цифровых технологий для предприятий сельского хозяйства и агропродовольственной системы Республики Таджикистан и как владельцев реального и интеллектуального капитала, а также граждан является «цифровое неравенство», основанное на разнице в доступе экономических агентов к продвижению цифровых технологий.

18. Недостаточная подготовка специалистов, отвечающих цифровым реалиям, требует от научных и образовательных учреждений соответствующей политики, направленной на разработку и внедрение новых и пересмотр уже существующих программ подготовки научных и профессиональных кадров с цифровыми знаниями.

19. Развитие информационно-коммуникационных технологий коренным образом преобразует сельскохозяйственную деятельность и агропродовольственную систему Республики Таджикистан, обеспечивая значительное улучшение государственного управления, что соответствует целям Национальной стратегии развития Республики Таджикистан на период до 2030 года, утвержденной постановлением Маджлиси намояндагон Маджили Оли Республики Таджикистан от 1 декабря 2016 года, №636, расширяя доступ дехкан к информации, образованию, ресурсам и рынкам.

20. Реализация положений настоящей Программы направлена на устойчивое развитие экономики Республики Таджикистан на основе использования новых технологий, включая искусственный интеллект, базы данных, интеллектуальные системы управления робототехникой, систем автоматизации управления, беспилотные системы управления, с учетом обеспечения информационной безопасности.

4. ПОКАЗАТЕЛИ И ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

21. Показатели и приоритетные направления в области сельского хозяйства:

- доля сельскохозяйственной отрасли в цифрах, в целом и в разрезе по областям, городам и районам республики;
- доля расходов Министерства сельского хозяйства Республики Таджикистан на закупки и (или) аренду радиоэлектронной продукции (в том числе систем хранения данных и серверного оборудования, автоматизированных рабочих мест, программно-аппаратных комплексов, оборудование связи, систем видеонаблюдения);
- доля государственных услуг Министерства сельского хозяйства Республики Таджикистан в электронной форме;

- наличие информации в цифровом формате о видах и объемах получаемой государственной помощи;

- информация о сельских населенных пунктах и численности постоянно проживающего в них населения содержится в цифровом формате;

- годовое обеспечение повышения квалификации работников предприятий агропромышленного комплекса Республики Таджикистан по учебным программам, в том числе программам овладения цифровыми навыками в указанных комплексах;

- формирование базы данных ведущих специалистов отрасли, лучшие сельскохозяйственные практики и их продвижение;

- доля хозяйствующих субъектов сельского хозяйства и сельскохозяйственной системе Республики Таджикистан, получивших государственную поддержку и обеспечивающих внедрение (использование) решений на основе технологий искусственного интеллекта;

- количество доступных дата-сетов (наборов данных) для решения проблем с применением технологий искусственного интеллекта;

- доля затрат на разработку, внедрение и применение решений на основе технологий искусственного интеллекта;

- доля руководителей деканских (фермерских) хозяйств и хозяйствующих субъектов агропромышленной системы Республики Таджикистан с навыками использования технологий искусственного интеллекта;

- доля производителей сельскохозяйственной продукции с цифровой специализацией, получивших государственную поддержку;

- доля сбора отраслевых данных для решения проблем в области землепользования и возделывания, состава почвы, влажности почвы, определения и планирования производства, посевных площадей и пастбищ;

- доля животноводства, в том числе племенного сельскохозяйственного скота, содержащего числовые данные с информацией о генетическом потенциале;

- доля безбумажных сделок, направленных на субсидирование производителей сельскохозяйственной продукции;

- доля производителей сельскохозяйственной продукции с финансово-экономической отчетностью в части субсидий на основе данных автоматизированных систем бухгалтерского учета;

- доля самоходных машин и прицепов в агропромышленном комплексе с электронным паспортом;

- доля посевных земель с цифровой информацией;

- доля сельскохозяйственных производителей, имеющих цифровые данные, характеризующие их экономическую деятельность.

- создать устойчивую систему для повышения эффективности, прозрачности, своевременного доступа и получения информации в сельскохозяйственном секторе;

- применение цифровых технологий в сельском хозяйстве для повышения производительности, эффективности использования и обеспечения продовольственной безопасности.

5. ОСНОВНЫЕ КОМПОНЕНТЫ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

22. Основные компоненты цифровизации сельского хозяйства и агропродовольственной системы Республики Таджикистан формируются на основе следующих факторов спроса на цифровые технологии:

- необходимость повышения производительности труда, нехватка квалифицированных кадров, низкая эффективность оборудования и основных средств, снижение издержек предприятий, важность улучшения качества продукции, влияние агроклиматических рисков на производительность труда;

- создание цифровых методов, технологий, технических средств, обеспечивающих мониторинг посевов, сбор цифровых данных о растениях, животноводстве и полезных микроорганизмах, цифровых методов составления и подготовки новых почвенных карт, методов обновления и использования селекционного и генетических материалов;

- внедрение цифровых средств использования информационных ресурсов, платформ и технологий на сельскохозяйственных объектах, повышающие эффективности сельскохозяйственного производства.

23. Основными отраслевыми компонентами являются обеспечение продовольственной безопасности страны, развитие сельского хозяйства и агропродовольственной системы Республики Таджикистан.

24. Дополнительным отраслевым компонентом являются повышение производительности труда сельскохозяйственных предприятий и агропродовольственной системы республики.

25. Эти факторы, а также приоритеты бенефициаров реализации стратегического направления формируют спрос на технологии искусственного интеллекта и новые производственные технологии и определяют следующие направления их реализации:

- проектирование местности и рельефа;

- точный посев;

- применение систем мониторинга погоды;

- развитие автоматизированных систем орошения и полива;

- роботизация выращивания сельскохозяйственных культур;

- эффективные удобрения с определенными свойствами;

- прогноз урожайности;

- беспилотный транспорт для обработки полей;

- мониторинг и контроль движения сельскохозяйственной техники и скота;

- мониторинг реальной рыболовной деятельности;

- развитие продаж сельскохозяйственной продукции и товаров с помощью цифровых средств;

- обеспечение отрасли квалифицированным и профессиональным цифровым персоналом;

- развитие онлайн-сервисов, своевременный доступ к ценам на сельскохозяйственную продукцию на рынке, хранение, переработку и использование удобрений;

- определение, мониторинг и планирование садов и виноградников, приусадебных участков и подсобных хозяйств, современных складов и холодильных помещений, оснащенных цифровыми технологиями;

- применение цифровых технологий для управления процессами;

- разработка систем анализа данных для улучшения качества продукции и повышения эффективности производства;

- использование спутниковых технологий для исследования состояния почвы;

- развитие цифровых рынков реализации продукции;

- преобразование государственных услуг в сельскохозяйственной отрасли в электронный формат;

- повышение эффективности, землепользования, ресурсов, использования удобрений и повышение прибыльности;

- адаптация контрольной деятельности.

6. МЕХАНИЗМЫ РЕАЛИЗАЦИИ, РИСКИ И ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

26. Министерство сельского хозяйства Республики Таджикистан осуществляет координацию процесса реализации настоящей Программы и обеспечивает взаимодействие с министерствами, ведомствами и партнерами по развитию, а также с частным сектором по всем вопросам реализации поставленных в ней целей и задач. Партнеры по развитию, академические круги, представители частного сектора и группы фермеров попадают в категории поддерживающих организаций.

27. Недостаточный уровень развития цифровой инфраструктуры, отсутствие единой системы поддержки принятия решений, обеспеченной полной, унифицированной и проверенной информацией, отсутствие механизма мониторинга информационной безопасности, дефицит опытных специалистов на рынке труда в сельском хозяйстве и в агропродовольственной системе Республики Таджикистан и цифровые технологии являются факторами, которые могут представлять риски для реализации настоящей Программы.

28. Развитие ИКТ коренным образом преобразует сельскохозяйственную деятельность и агропромышленную систему Республики Таджикистан, обеспечивая в целом значительное улучшение государственного управления, что соответствует целям Национальной стратегии развития Республики Таджикистан, расширяет доступ к информации, знаниям, ресурсам и рынкам, объемам производства и производительности, адаптирует цепочки поставок, и снижает затраты.

7. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА РЕАЛИЗАЦИИ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

29. Мониторинг и оценку реализации настоящей Программы осуществляет Министерство сельского хозяйства Республики Таджикистан.

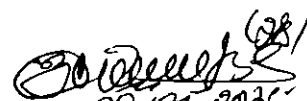
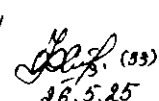

30. Мониторинг и оценка настоящей Программы проводятся на основании требований постановления Правительства Республики Таджикистан от 29 декабря 2018 года, №615 «О Правилах проведения мониторинга и оценки реализации стратегических документов национального уровня, отраслевых и региональных программ развития, осуществляемых в Республике Таджикистан».

8. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ НАСТОЯЩЕЙ ПРОГРАММЫ

31. Общий объем финансирования настоящей Программы составляет 120,6 млн сомони, в том числе за счет средств государственного бюджета 0,666 млн сомони, средств партнеров по развитию 111,68 млн сомони и средств частного сектора 8,3 млн сомони.

9. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

32. Министерство сельского хозяйства Республики Таджикистан ежегодно представляет Правительству Республики Таджикистан информацию о ходе реализации настоящей Программы и Плана мероприятий по её реализации.

 (28/)
20.5.25
 (33)
26.5.25
 (21)

Приложение 2
по решению Правительства
Республики Таджикистан
от «29» мая 2025 года, №334

План мероприятий по реализации
Программы цифровизации сельского хозяйства Республики Таджикистан
на 2025-2029 годы

№ п/п	Цель, задачи и мероприятия	Срок выполнения	Окончательный результат	Источники финансирования														Отрасли	Партнеры по развитию
				Распределение финансов по годам (млн сомони)															
				государственный бюджет						партнеры по развитию				частный сектор					
				2025	2026	2027	2028	2029	0,52	0,405	0,405	0,405	0,021	0,021	0,021	0,021			
1.	Анализ, разработка и внесение изменений и дополнений в действующие нормативно правовые акты в области цифровизации сельского хозяйства в Таджикистане с целью адаптации баз данных нормативноправовой базы сельскохозяйственного сектора к новым видам отношений, регулирующих деятельность субъектов и субъектов цифровизации сельского хозяйства, создания инфраструктуры, упрощение процедур, привлечение капитала и современные технологии, обеспечение безопасности, развитие программных решений для нового качества использования ИКТ	2025-2029	В направлении цифровизации сельскохозяйственного сектора проводятся анализы и вносятся изменения и дополнения в соответствующие нормативные правовые акты														МСХ, МЮ, АБР, МФСР (IFAD), МОИ, МПНТ, ГКУНТИ, АМР, США (USAID), АИПТ, АМИ, СС, АДФХ, НПО, ЧС "Сароб"		

Проведение восторженной оценки потребностей в области ИКТ в центральном аппарате Министерства сельского хозяйства и его подведомственных организациях	2024-2029	Требования и потребности в области ИКТ	0,35	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,011	0,3	0,2						ББ, АБР, ПСО ООН (FAO), МФСР (IFAD), НОМС (GIZ), ЕС, АМР, США (USAID), ООО "Мармар"
Создание единой цифровой платформы для сельского хозяйства агропродовольственной системы Республики Таджикистан	2026-2028	Единая цифровая платформа будет разработана и введена в эксплуатацию	0,25	0,91	0,05				0,011		0,011						ББ, АБР, МФСР (IFAD), НОМС (GIZ), ЕС, АМР, США (USAID), ПСО ООН (FAO), Кооператив "Сароб"
Создание Единого портала доступа к услугам (единого окна) фермеров и других заинтересованных сторон в сельскохозяйственном секторе (поставщики производственных материалов, сельскохозяйственные предприятия, перерабатывающие предприятия, финансовые учреждения, посредники и другие участники) с целью предоставления доступа к услугам, связанным с сельским хозяйством (регистрация и управление земельными ресурсами, субсидии и финансовая поддержка, онлайн-	2026-2028	Будет создан единый сервисный портал, программный интерфейс (API), мобильные приложения для легкого доступа к portalу, переводные методы защиты данных	3,3	1,825	1,825	1,825	1,825	1,825	0,11	0,11	0,11						ББ, АБР, ПСО ООН (FAO), МФСР (IFAD), НОМС (GIZ), ЕС, АПС, ТАДЖИК СТАН-ДАТ (USAID), Кооператив "Сароб"

